

BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBA IECAVAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "CĀLĪTIS"

Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 4501901656, Reģ. Nr. 90000099996,
Zemgales iela 9A, Iecava, Bauskas nov., LV-3913
tālr. 63941547, e-pasts: pii.calitis@bauskasnovads.lv, www.bauskasnovads.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Iecavā, Bauskas novadā

02.09.2024.

Iekšējās kārtības noteikumi izglītojamiem

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Iecavas pirmsskolas izglītības iestādes "Cālītis" (turpmāk tekstā – Iestāde) Iekšējās kārtības noteikumi izglītojamiem (turpmāk tekstā – Kārtība) izdoti saskaņā ar *Valsts pārvaldes iekārtas likuma* 72. panta 2. punktu, Ministru kabineta 2023. gada 22.augusta noteikumiem Nr. 474 "Kārtība kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošības izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" un Iestādes nolikumu.

1.2. Kārtība nosaka:

1.2.1. izglītojamo tiesības un pienākumus;

1.2.2. izglītojamo uzvedību un rīcību Iestādē ikdienā, tās organizētajos pasākumos un ekstremālos gadījumos.

1.3. izglītojamais ar Kārtību iepazīstina grupu pirmsskolas izglītības skolotājas (turpmāk – skolotājas), pārrunā izglītojamo saprotamā valodā:

1.3.1. katru gadu septembrī un pirms vasaras sezonas;

1.3.2. katru reizi pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību;

1.3.3. pirms katras ekskursijas vai pārgājiena;

1.3.4. pirms masu pasākumiem, sporta svētkiem un tml.;

1.3.5. katru reizi, kad radusies kāda iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu situācija.

1.3. Izglītojamo iepazīstināšanu ar Kārtību skolotājas reģistrē apmeklējumu uzskaites žurnālā ar attiecīgu ierakstu, norādot iepazīstināšanas datumu vai skolvadības sistēmas *E-klase* sadaļā "Grupās žurnāls".

1.4. Par šo noteikumu ievērošanu Iestādē ir atbildīgs Iestādes vadītājs, skolotājas, kā arī citi Iestādes darbinieki atbilstoši savai kompetencei, kas noteikta darbinieku amata aprakstā un pienākumos.

2. Izglītojamo tiesības

2.1. Katram izglītojamam ir tiesības būt mīlētam, cienītam, aprūpētam un uzklausi, jāsaņem pietiekams un pilnvērtīgs uzturs, apģērbs un pajumte.

2.2. Katram izglītojamam ir tiesības uz valsts un pašvaldības apmaksātu mūsdienu prasībām atbilstošu pirmsskolas izglītības ieguvu.

2.3. Katram izglītojamam ir tiesības Iestādes telpās un laukumos spēlēt, rotaļāties, mācīties, piedalīties dažādos pasākumos un izpriecāties, nodarboties ar mākslu, izmantojot Iestādes

mantas un iekārtas tā, lai tas netraucē citiem, nekaitē viņa veselībai un neapdraud viņa paša un citu cilvēku dzīvību un veselību.

2.4. Katram izglītojamo ir tiesības uz medicīnisko palīdzību Iestādē, ja izglītojamais pēkšņi paliek slims vai savainojas rotaļās un pasākumos.

2.5. Katram izglītojamam ir tiesības piedalīties dažāda mēroga pasākumos, konkursos, uzstāties koncertos, skatēs Iestādē un ārpus Iestādes.

3. Izglītojamo pienākumi:

3.1. izturēties ar cieņu pret saviem vecākiem un ģimeni, pret Iestādes darbiniekiem un citiem izglītojamiem;

3.2. atbilstoši savam vecumam patstāvīgi apkopt sevi, piedalīties Iestādes dežuranta darbos un palīdzēt citiem;

3.3. atrodies Iestādē, ievērot sabiedrībā pieņemtos uzvedības noteikumus, uzvesties pieklājīgi, ievērot Iestādē noteikto kārtību;

3.4. saudzīgi izturēties pret savu un citu veselību, īpašumu un apģērbu;

3.5. saudzīgi izturēties pret apkārtējo vidi – nemest papīrus, nelauzt, neplēst kociņus, krūmus, rotaļlietas, mēbeles u.c.;

3.6. ar cieņu izturēties pret valsti un tās simboliem.

4. Drošības instrukcijas

4.1. Par drošību un uzvedību bērnudārza telpās:

4.1.1. atnākot no rītiem uz bērnudārzu ar māmiņu vai tēti, tev ir jānoģērbjas, kārtīgi jānoliek savas drēbes skapītī; ienākot grupiņā sasveicinies ar skolotāju, skolotāja palīgu, bērniem un atrod sev nodarbošanos;

4.1.2. grupiņā tev jāspējējas – tu nedrīksti viens pats aiziet prom no grupiņas un bērnudārza - tev ir jāgaida, kad tev atnāks pakal;

4.1.3. pa grupas telpu pārvietoties nesteidzoties un negrūstot citus izglītojamos;

4.1.4. nekāp grupas telpā uz mēbelēm (plauktiem, galdiem, krēsliem) ar kājām, jo tie var apgāzties un var gūt traumas; ja nepieciešama kāda lieta, ko pats nevari aizsniegt, palūd to skolotājam;

4.1.5. nedrīkst bāzt mutē rotaļlietas, mācību un citus piederumus, vielas;

4.1.6. ja jāpārvieto savs krēsls uz citu vietu, tad to dari uzmanīgi, nedrīkst celt virs galvas;

4.1.7. nemēģina liekties ārā pa logu;

4.1.8. nelēkā pa gultu, tā var salūzt un pats gūt traumu;

4.1.9. ejot kopā ar citiem bērniem un skolotāju uz nodarbībām uz sporta zāli, mūzikas zāli vai ēdamzāli, jāiet pa koridoriem normālā solī, bez skriešanas un grūstīšanās – jāklausa skolotāja norādījumus par uzvedību;

4.1.10. nedrīkst šļūkt pa kāpņu margām lejā – tā tu vari nokrist un stipri sasisties;

4.1.11. grupiņā un citās telpās nedrīkst mētāties ar mantām, sist citiem bērniem, kliegt un uzvesties nepieklājīgi, darīt citiem pāri;

4.1.12. nedrīkst aiztikt pieaugušo cilvēku lietas – zāles, mazgāšanas līdzekļus, pudeles ar šķidrumu, cigaretes, izsmēkus – tā tu vari saindēties un nomirt;

4.1.13. nedrīkst nest uz bērnudārzu pieaugušo cilvēku lietas – sērkokus, šķiltavas un spēlēt ar uguni – tā var izcelties ugunsgrēks! Ja tu redzi un zini, ka kāds no bērniem tā dara – pastāsti par to skolotājam!

4.1.14. ejot mājās kopā ar mammu vai kādu citu tev pazīstamu cilvēku, vienmēr pasaki skolotājam un grupas bērniem “Uz redzēšanos!”

4.2. Par drošību veselības un fiziskās aktivitātes nodarbībās

- 4.2.1. veselības un fiziskās aktivitātes nodarbības (turpmāk – sporta nodarbības) notiek sporta zālē vai ārā laukumos sporta un grupas skolotāju vadībā;
- 4.2.2. sporta nodarbībās/svētkos velc atbilstošu apģērbu un apavus;
- 4.2.3. pārgērbšanās sporta nodarbībām notiek grupas telpās;
- 4.2.4. sporta nodarbībās ievēro sporta skolotājas norādījumus atbilstoši veicamajiem vingrinājumiem un spēlēm;
- 4.2.5. lieto sporta aprīkojumu tikai tam noteiktajiem mērķiem un noteiktajā veidā, neapdraudot savu un citu drošību;
- 4.2.6. sporta nodarbībās nekošļā košļājamo gumiju vai citas ēdamas lietas;
- 4.2.7. lūdz pieaugušajam palīdzību savas vai cita izglītojamā traumas gadījumā;
- 4.2.8. Sporta pasākumos- svētkos, sacensībās izglītojamie piedalās grupu personāla un medicīnas māsas klātbūtnē.

4.3. Par drošību, veicot praktiskos darbus

- 4.3.1. darba rīku (krītiņi, zīmuļi, otas, palikņi u.c.) drošu izmantošanu mācīs atbilstoši noteikumiem skolotāja vadībā;
- 4.3.2. darba rīkus lieto tikai to lietošanai paredzētajās darba vietās;
- 4.3.3. ar asiem (šķērēm, nažiem) un spiciem (īleni, adatas) priekšmetiem darbojies tikai pieaugušā uzraudzībā, priekšmetus pārvieto ar asmeni uz leju;
- 4.3.4. ar krītiņiem, otām un šķērēm strādā, turot tos pareizi un lietojot paredzētajam mērķim; beidzot darbu, tos noliec tiem paredzētajās vietā.
- 4.3.5. instrumentus, kas paredzēti praktiskam darbam, drīkst ņemt tikai ar skolotāja atļauju;
- 4.3.6. darba vietu sagatavo saskaņā ar saņemto uzdevumu;
- 4.3.7. nepieciešamos instrumentus novieto akurāti, pārliecinies par to kārtību;
- 4.3.8. darba vieta jātur kārtībā bez liekām mantām;
- 4.3.9. esi uzmanīgs, aizliegts staigāt ar instrumentiem rokās un traucēt citus izglītojamus;
- 4.3.10. novieto šķēres uz galda, kad darbs ir padarīts;
- 4.3.11. asos darbarīkus (īleni, adatas u.c.) pēc darba pabeigšanas jāatdod pieaugušajam;

4.4 . Par drošību bērnudārza teritorijā pastaigu laikā

- 4.4.1. bērnudārza teritorijā tu nedrīksti uzturēties viens bez skolotājas vai pieaugušiem cilvēkiem.
- 4.4.2. ejot pastaigā, tev ir ātri un kārtīgi jāsaģērbjas, jāsaģaida citus bērnus un tikai tad drīksti iet uz grupas laukumu kopā ar citiem bērniem un skolotāju;
- 4.4.3. ejot uz rotaļu vai sporta laukumu, izglītojamie iet pa pāriem aiz skolotāja, ievēro skolotāja norādījumus un neatpaliek;
- 4.4.4. ārā spēlēties drīksti tikai savas grupas laukumā un nojumē, iet prom viens pats tu nedrīksti! Ja tu redzi, ka to dara kāds cits bērns – pasaki skolotājai!
- 4.4.5. pārvietojies pa gājēju celiņiem; aizliegts iet pa dekoratīvajiem apstādījumiem, iet pie žoga, vārtiem, sarunāties ar svešiniekiem, pieņemt no viņiem dāvanas vai lietas, vai doties tiem līdz (jāpasauc pieaugušais);
- 4.4.6. uzturoties grupas iestādes sporta laukumā, nedrīksti izmantot rotaļu iekārtas bez pieaugušā atļaujas vai klātbūtnes;
- 4.4.7. izmanto katru laukuma aprīkojumu tam paredzētajos veidos; smilšu kastes smiltis paredzētas tikai rotaļām kastē, tās nedrīkst bērt ārā vai svaidīties ar tām;
- 4.4.8. grupas laukumā nedrīkst mētāties ar smiltīm, akmeņiem, darīt pāri citiem izglītojamiem, darīt to, ko neatļauj skolotāja;
- 4.4.9. siltajā gadalaikā ārā teritorijā ar ūdeni rotaļāties pieaugušā klātbūtnē, šļūteni lieto vienīgi pieaugušais; ūdeni rotaļām palīdz pieaugušajiem;
- 4.4.10. rotaļu, spēļu vai citu aktivitāšu laikā ievērot spēļu noteikumus, nedrīkst nodarīt kaitējumu sev, citiem vienaudžiem un pieaugušajiem;

- 4.4.11. ja pāri žogam pārkrīt rotaļlieta (bumba) – pasaki to skolotājam, pakal doties drīkst tikai pieaugušā pavadībā;
- 4.4.12. nedrīkst aiztikt un ņemt rokās bīstamos priekšmetus: elektrovaru gabalus, saplīsušus traukus, stiklus un tml. lietas. Ja tu redzi šīs lietas laukumā – pastāsti skolotājam;
- 4.4.13. paziņo skolotājam, ja pastaigas laikā rotaļu vai sporta laukumā ir gūts savainojums;
- 4.4.14. ejot mājās kopā ar mammu vai kādu citu tev pazīstamu cilvēku, vienmēr pasaki skolotājam un grupas bērniem “Uz redzēšanos!”
- 4.4.15. mājās no bērnudārza tu drīksti iet tikai kopā ar māmiņu (tēti, brāli, māsu) vai citu tev pazīstamu cilvēku, ja tev to atļauj skolotāja.

4.5. Par drošību ekskursijā vai pastaigā ārpus bērnudārza teritorijas

- 4.5.1. ekskursijas un pastaigas laikā ir jāklausa skolotājas un jāuzvedas uz ielas tā, kā viņas saka;
- 4.5.2. ejot pa ielu jāiet pa pāriem, nedrīkst skriet, grūstīties, dauzīties;
- 4.5.3. nedrīkst uz ielas aiztikt svešus suņus un citus dzīvniekus;
- 4.5.4. neaizskar nepazīstamus augus;
- 4.5.5. ielu šķērsot drīkst tikai tad, kad to atļauj skolotājas;
- 4.5.6. nekad nestaigā viens pats pa ceļa daļu, kur brauc mašīnas – tās tevi var sabraukt!
- 4.5.7. braucot transporta līdzeklī sēdi norādītajā vietā, pārvietojies vai izkāp no transporta tikai pēc uzaicinājuma;
- 4.5.8. nedrīkst aiztikt svešas lietas – somas, kastes, rotaļlietas – tur var būt sprāgstvielas, kā arī citus priekšmetus, tie var būt bīstami tavai dzīvībai un veselībai.

4.6. Par izglītojamo personīgās higiēnas un darba higiēnas ievērošanu

- 4.6.1. seko sava apģērba tīrībai, matu kārtībai;
- 4.6.2. lūdz pieaugušos palīdzēt apģērbties vai noģērbties, ja kādu no darbībām neproti veikt pats, piemēram, aizpogāt pogas, aizšņorēt kurpju auklas, uzvilt zābakus, sasiet pareizi šalli u.c.;
- 4.6.3. virsdrēbes un ielas apavus atstāj garderobē;
- 4.6.4. neliec slapjo apģērbu skapītī, bet iedod pieaugušajam, kurš liks to žāvēties;
- 4.6.5. seko kopā ar vecākiem sava apģērba skapīša kārtībai;
- 4.6.6. sporta nodarbībās piedalies sporta apģērbā un apavos;
- 4.6.7. seko, lai būtu personīgie higiēnas piederumi: ķemme vai suka, salvetītes, zobu birste un zobu pasta;
- 4.6.8. ja ir iesnas, izmanto salvetes, pēc tam nomazgā rokas; ja nepieciešams lūdz pieaugušo palīdzību;
- 4.6.9. ja klepo vai šķaudi, jāaizliek roka priekšā mutei un degunam;
- 4.6.10. mazgā rokas ar ziepēm pirms katras ēdienreizes, pēc tualetes un kad tas ir nepieciešams, kad tu redzi, ka rokas ir netīras;
- 4.6.11. pēc tualetes izmantošanas, vajadzības gadījumā izmanto tualetes papīru, nolaid ūdeni tualetes podā, kā arī aizver vāku. Ja izmantojot tualeti, nepieciešams kaut ko sakopt vai ir nosmērējušās drēbes, paziņo par to pieaugušajiem;
- 4.6.12. elementāros darbus (puķu laistīšana, dežuranta pienākumi u.c.) veic kopā ar pieaugušo;
- 4.6.13. strādājot izmanto tikai pieaugušā atļautos rīkus bērniem un mazgāšanas līdzekļus – ūdeni un ziepes;
- 4.6.14. darba instrumentus pēc darba noliec tiem paredzētajā vietā;
- 4.6.15. strādājot ar krāsām, plastilīnu, izmanto paliktni, uzloki piedurknes;
- 4.6.16. ja tu gribi būt vesels, lieto ūdeni, kas paredzēts dzeršanai.

4.7. Par ugunsdrošību

- 4.7.1. Sērkociņi vai šķiltavas nav rotaļlietas; ar tiem spēlēties ir bīstami - tā var izcelties ugunsgrēks!
- 4.7.2. Ja tu redzi un zini, ka kāds no bērniem tā dara – pastāsti par to skolotājam!
- 4.7.3. ja kaut kas sāk degt, izceļas ugunsgrēks, nekur neslēpies un neskrien, ej pie skolotājas, klausī, ko viņa saka un dari tā, kā skolotāja liek!
- 4.7.4. Par ārkārtas situāciju izglītības iestādē informē automātiskā skaņas ugunsgrēka izziņošanas sistēma.
- 4.7.5. Atskanot automātiskajai ugunsgrēka izziņošanas sistēmai, izglītojamie pulcējas ap skolotāju un skolotāja vadībā atstāj izglītības iestādes telpas pa tuvāko evakuācijas izeju; pulcējas Iestādes sporta laukumā
- 4.7.6. Pēc evakuācijas trauksmes atskanēšanas atbildīgās personas pārliecinās par visu cilvēku evakuēšanos no izglītības iestādes telpām, grupu skolotājas pārliecinās, vai visi izglītojamie ir sapulcējušies noteiktajā vietā. Ja kāds no izglītojamajiem nav norādītajā vietā, skolotāja ziņo iestādes vadītājam, kura organizē izglītojamā meklēšanu.
- 4.7.7. Izglītojamajam pienākums redzot ugunsgrēku:
  - 4.7.7.1. rīkoties ātri, skriet prom no degošās telpas un nekavējoties saukt skaļi palīgā pieaugušo un pastāstīt par redzēto;
  - 4.7.7.2. klausīt pieaugušā norādījumus – kuru evakuācijas ceļu izmantot, lai izkļūtu no telpas;
  - 4.7.7.3. pēc izkļūšanas no telpas ātri sastāties pa pāriem, ja tas iespējams, lai pieaugušie varētu saskaitīt izglītojamos;
  - 4.7.7.4. nekavējoties pamest telpu, nemēģinot noslēpties no liesmām telpā – ugunsdzēsēji vai pieaugušie var dūmos nepamanīt;
  - 4.7.7.5. ja telpa ir piedūmota, izkļūt no telpas jācenšas rāpus vai līšus, jo dūmi ceļas augšup un pie grīdas zem dūmiem ir vieglāk elpot un labāk var redzēt; dūmos cilvēks var nosmakt;
  - 4.7.7.6. ja nevar telpu atstāt, jāiet pie loga, jārāda zīmes ar rokām, lai pamana;
  - 4.7.7.7. nekrist panikā un nelēkt pa logu, ja nav iespējams izkļūt no telpas; jāgaida ugunsdzēsēji – noteikti izglābs;
  - 4.7.7.8. klausīt ugunsdzēsēju norādījumus un nebaidīties, jo viņi zina, kā izglābt;
  - 4.7.7.9. neskriet, apstāties, ja deg drēbes; ja skriesi uguns liesmas kļūs vēl lielākas; ātri nogulies zemē un vārties pa zemi, tad uguns liesmas ātrāk nodzisīs.

4.8. Par elektrodrošību

- 4.8.1. nekad neaiztīc elektrības vadus, ja tu redzi, ka tie nomesti zemē vai uz grīdas – elektrība ir bīstama, tā var tevi nosist! Pastāsti pieaugušajiem;
- 4.8.2. nekad nebāz pirkstus, neko nespraud un nebāz elektrības rozetē – tas ir bīstami!
- 4.8.3. tu nedrīksti pats ieslēgt un izslēgt televizoru, datoru un citas elektroierīces; elektrības vadus no kontakta ligzdas atvienot drīkst tikai pieaugušais;
- 4.8.4. nekad netuvojies durvīm, uz kurām ir brīdinājuma zīme (zibens) – tas ir bīstami!
- 4.8.5. uzmanies, ja dzirdi sprakšķus elektrības vadā, kontakta ligzdā vai ierīcē, kas pieslēgta elektrībai, vai arī pamani dūmus, nekavējoties sauc palīgā pieaugušo; nepieskaries dzirksteļojošai vietai.

4.9. Par rīcību pirmās palīdzības sniegšanā

- 4.9.1. ziņo pieaugušajam, ja sajūti sāpes savā ķermenī vai esi guvis traumu;
- 4.9.2. palīdzi piecelties pakritušam bērnam, izrādi līdzjūtību, ja kādam sāp;
- 4.9.3. ja stipri tek asinis, pieliec salveti vai kabatas lakatiņu;
- 4.9.4. ja asiņo deguns galvu nedrīkst atlikt, jo asinis var nokļūt elpvados; galva jānoliec uz priekšu, uz pieres un spranda var uzlikt mitru kompresi;
- 4.9.5. ja ir stipri sasista galva, jāapguļas uz sāniem, jāgaida pieaugušā palīdzība;

- 4.9.6. ja esi iegriezis pirkstā, roka ir jāceļ uz augšu un vērsies pie pieaugušā, pastāsti, kas noticis;
- 4.9.7. ja ir saslāpinātas kājas, jāpārvelk zeķes un apavi;
- 4.9.8. ja ir nosalušas kājas, jālēkā, jāskrien, jākustina kāju pirkstus;
- 4.9.9. ja esi pārkarsis saulē, jādodas ēnā, jāpadzeras un jāsauc pieaugušais palīgā.
- 4.9.10. Ja redz cietušo vai kādam slikti:
  - 4.9.10.1. apstājies; uzrunā (kā sauc, kas noticis, kas kaiš, kas sāp, kā var palīdzēt);
  - 4.9.10.2. ja trauma ir – sasities, paklupis, noskrāpējies – palīdzi cietušajam nokļūt līdz pieaugušajam (skolotājam, izglītības iestādes darbiniekam, medicīnas māsam).
  - 4.9.10.3. ja cietušais guļ, neatbild, vai asiņo, sauc pēc palīdzības (pats vai jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotājas, izglītības iestādes darbinieka, medicīnas māsas).

4.10. Par rīcību ekstremālās situācijās:

- 4.10.1. skaļi jāsauc pieaugušie un notikuma vieta jāatstāj nekavējot;
- 4.10.2. jāsauc pieaugušie, ja redzami dūmi, jūtama nepatīkama smaka vai neparasta smarža;
- 4.10.3. ja tu esi viens (viena) bez neviena pazīstama pieaugušā tuvumā, tu nedrīksti runāt ar svešu cilvēku, kas tev pienāk klāt; jāsauc pieaugušie;
- 4.10.4. ja sveši cilvēki par kaut ko izrāda interesi, tu nedrīksti neko no sveša cilvēka ņemt un nekādi nedrīksti ļaut sevi aiztikt, jo tā viņš tev var nodarīt pāri. Ja ķermeni aizskar svešs cilvēks, ir jāpretojas un skaļi jāsauc pēc palīdzības. Ja tevi kāds aiztiek, grib vest tevi līdz (ar mašīnu), tev ir jāklieš cik spēka, jāklieš tik ilgi, līdz kāds nāk palīgā, un ja tevi ņem, jākož un jāspārdās, citādi var gadīties, ka tu māmiņu, tēti un citus sev mīļos cilvēkus vairs nekad, nekad neredzēsi!
- 4.10.5. ja pēkšņi telpā nodziest gaisma, jāieklaušās, ko saka skolotāja un jāseko viņas norādēm;
- 4.10.6. ja pastāv briesmas sev vai apkārtējo veselībai, dzīvībai, drošībai, saki skolotājam, izpildi visus pieaugušā norādījumus.

5. Noslēguma jautājumi

- 5.1. Grozījumus Iekšējās kārtības noteikumos izglītojamiem var ierosināt: Iestādes pedagogiskā padome un Iestādes padome.
- 5.2. Noteikumi stājas spēkā 2024. gada 2. septembrī.

Vadītāja

I. Lāce